

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 188. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1936. augusztus 20.

A varsói vizit

Gamelin tábornok, a francia vezérkar főnöke, hosszasan időzött a napokban Varsóban, a lengyelek ősi fővárosában és ez a varsói vizit, — minden jel erre vall, — újabb jelentős fordulatot hozott az európai nagypolitika számára. Néhány hónap óta ugyanis már mutatkoztak olyan jelenségek a lengyel külpolitikában, amelyek arra engedtek következtetni, hogy az ország vezetői fontos elhatározás előtt állanak és a német—lengyel tízéves meg nem támadási szerződés eddigi irányvonalától messzi elhajlik a lengyel diplomácia új célkitűzése. Mindaddig ugyanis, míg a német aspirációk csúcsa nyugat és dél felé irányult, a lengyel érdekek veszélyeztetettségéről nem lehetett beszélni: az osztrák—német szerződés nyilvánosságra-robbanása óta azonban nyilvánvalóvá vált, hogy dél felé tovább egyelőre nem haladhat a német „Drang“, tehát Danzig felé fordul. A lengyel közvélemény előtt szinte máról-holnapra vált világossá hogy a német—lengyel barátkozás mélyén még súlyos konfliktusok lehetőségei lappanganak és ideje, hogy akár diplomáciai óvatosságból, akár reális előrelátás szempontjából, azt a francia—lengyel viszonyt vegyék újabb mélyítés alá, amelynek melegét a hosszú csend sem hűtötte ki. Lengyelország sohasem szűnt meg hangoztatni, hogy francia külpolitikai orientációjához legalább annyira ragaszkodik, mint amennyire nem kíván ellenséges viszonyba kerülni a harmadik birodalommal sem és ennek a külpolitikának komoly zálogaként folyt továbbra is az együttműködés a francia és lengyel vezérkarok között.

Franciaország, Németország, Csehszlovákia és a szovjet határai közé beékelve, Lengyelország nem bízta rá egyetlen kártyalaprát külpolitikáját és ez a keverési módszer, a jelek szerint, számára hasznosnak is bizonyul. Bizonyos megkönnyebbülés érzése hatja át a háborúval ijesztgetett európai népeket arra a hirre, hogy Rydz-Smigly lengyel tábornok és Gamelin francia tábornok oly kitűnően megértik egymást, mert ez a megértés nemcsak azt jelenti, hogy meghosszabbítják a francia—lengyel katonai szerződést, hanem jelenti egyben azt is, hogy Lengyelország határainál megszűnt a szovjet-veszedelem katonailag fennállott lehetősége, hiszen Franciaországot meg nem támadási szerződés fűzi a szovjethez és ha most megújították, helyesebben kiépítették a lengyel—francia viszonyt, úgy Franciaországnak arra is gondja lesz, hogy se egyik, se másik katonai szövetségese ne tegyen könnyelmű lépést, amely a vezérkarok együttműködési harmóniáját megzavarhatná.

A varsói vizit azért vizit, hogy azt az udvarias lengyelek mielőbb viszonozzák is és igen nagy a valószínűsége annak, hogy Rydz-Smigly tábornok, a lengyel vezérkar főnöke, nem is soká várát már ezekután magára Párisban, hogy viszonozza Gamelin kartarsa látogatását. Nyilvánvaló, hogy a varsói vizittel nem fog lezárulni a francia—lengyel katonai kapcsolatok ujjaéledése s a valószínűség azt mutatja, hogy Lengyelország is rövidesen csatlakozik a Népszövetség-mellett tömörült államok érdekszférájához, amelynek az a meggyőződése, hogy Európa békéjét csakis a Népszövetség fenntartása, további folytatása garantálhatja. Tény, hogy Lengyelország önálló államiságát köszönheti a Népszövetség szüle-

Nagy győzelmeket jelent Madridból a spanyol kormány

A madridi kormány hiszi, hogy egy hónap alatt letöri az ellenforradalmat — Elkeseredett harcok a francia határ közelében — Fokozott erővel folyik San Sebastian ostroma — Tömegszámra végzik ki a tuszokat — Jelentés a felkelők győzelmeiről

Madridból jelentik: A hadügyminisztérium közlése szerint az afrikai spanyol gyarmatokon megerősödött a kormányhoz hű csapatok mozgalma. Ennek következtében igen sok polgár csatlakozott a madridi kormányhoz, akik miliciákat alakítva veszik fel a küzdelmet a felkelőkkel. Ez az oka annak, hogy a nemzeti csapatok utánpótlásában akadályok merültek fel, mert minden erejüket most az afrikai gyarmatokon kell összpontosítaniok.

A kormány repülőgépei rendkívül élénk tevékenységet fejtettek ki az utóbbi napokban. Medeli környékén elhatározó győzelmet arattak és szétverték a nemzeti hadsereg egyik hadosztályát, amely előnyomulóban volt Madrid irányában és Oviedo irányában, ahol a körülzárt Aranda ezredet akarták felszabadítani. Oviedo Északspanyolország katonai helyzetének kulcsponja és ha ez a város a kormány csapatainak birtokába kerül, úgy a nemzeti csapatok helyzete erősen megromlik. Hogy Oviedot eddig még nem foglalták el a bányász miliciák, annak az a magyarázata, hogy el akarják kerülni a megszárlást.

Gibraltári jelentés szerint a felkelők állandóan szállítják át csapataikat Marokkóból az anyaországba. Legutóbb repülőgépeken legalább is 8000 fegyveresük került át Marokkóból.

Madridban a tegnap tartott minisztertanács újabb egész sorát bocsátotta el azoknak a diplomatáknak, akik otthagyták a madridi kormányt és szolgálatukat a burgosi ideiglenes kormány számára ajánlották fel. Rajtuk kívül megfosztotta a minisztertanács a legfelsőbb bíróság elnökét, három tanácselnökét és tíz bíráját is állásától, mert gyanus tevékenységet fejtettek ki a kormány ellen.

Asszonyok és gyermekek a félelemtől félőn menekülnek Franciaország felé

Hendaye-ből jelentik: Tegnap reggel óta a felkelők heves támadást indítottak Irun ellen. A nemzeti csapatok a környező hegyekről indultak rohamra. Gyalogsági és ágyútűz hallatszik messze környéken. Azt hiszik, hogy a harc rendkívül véres lesz, mert a népfőfront csapatai jó állásokat foglaltak el és elhatározták, hogy a végsőkig küzdenek. A város felé vezető utakat aláaknázták és a kellő pillanatban fel fogják robbantani, hogy megnehezítsék a felkelők előnyomulását.

Asszonyok és gyermekek a félelemtől fél-

A spanyol kommunistapárt kiáltványt tett közé a polgárháború egy hónapos fordulójával kapcsolatban. A kiáltvány a legmagasabb emberi elismeréssel emlékszik meg az önfeláldozó spanyol népről, amely a háboruszkodás minden szenvedése ellenére bátran és kitartóan küzd a felkelők ellen.

A felkelő csapatoknak az a céljuk — mondja a kiáltvány — hogy további megpróbáltatások árán megtörjék a spanyol nép szabadságvágyát és azért a népfőfrontnak mindent el kell követni, hogy teljes képességének latbavetésével egy a termelésben, mint a frontokon megállja a helyét.

Az „El Liber“ című lap a helyzetet vizsgálva megállapítja, hogy a kormánycsapatok eddig igen jó munkát végeztek. A felkelők nem tudták megtörni a kormánycsapatok ellenállását és harcikedvét. Madridban, Barcelonában, Leridában, Malagában, Valenciában, Murciában, Cartagenában, Albacedában, Biskayaban, Carecesben a kormány az ur. Gijont és Oviedot a kormánycsapatok elfoglalták. Castilia, Avila és Segovia birtokbavétele csak napok kérdése. Ezzel szemben a felkelőknek egyre súlyosabb a helyzetük Marokkóban. A Baleariszigeteken, Palma közelében lévő Ibiza községben megvetették lábukat a kormánycsapatok. A helyzet a kormánycsapatoknak kedvez mindenféleképpen és a dolgok mai állása szerint bizonyosan lehet számítani arra, hogy a felkelőket egy hónap leforgása alatt letöri.

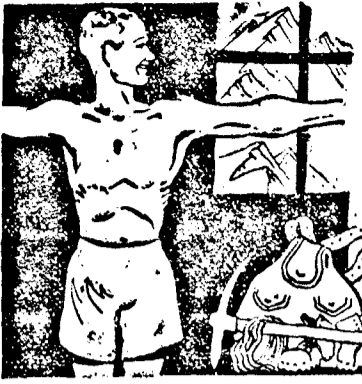
Az Havas távirati iroda jelentése szerint a kormánypárti repülőgépek Medellinnél döntő jelentőségű győzelmet arattak és a felkelőknek egy hatalmas csapatát megsemmisítették. E hó eleje óta a medellini csatában aratta a kormány legnagyobb győzelmét.

őrülten gyülekeznek a spanyol-francia határon, hogy Franciaországba meneküljenek, ha a felkelők győznének.

A párisi reggeli lapok azt jelentik, hogy az Almirante Cerera nevű cirkálót, amely a felkelőkhöz pártolt, elsüllyesztették. A cirkáló tegnap San Sebastiant bombázta és az erődök viszonozták a tüzelést, majd pedig a cirkálót telitalálat érte. A lapok számos szemtanura hivatkoznak, akik végignézték a hadihajók elsüllyedését.

tésének és logikus, ha reálpolitikáját ehhez a tényhez igazítja, közel kétévtizedes külpolitikai visszavonultsága után. Ha csak annyiban is befolyásolja az új külpolitikai fordulat az európai egyensúly sorsát, hogy feleslegessé teszi

a fegyverkezési verseny további holt-futamát, úgy Európa valóban békefordulatként könyvelheti el a varsói vizit jelentőségét és mindazt, ami Párisban követni fogja Gamelin tábornok keleti útját.

A HEGYMÁSZÓ

ne felejtse el reggeli tornáját, utána bedörzsölés

NIVEA KRÉMMEL

a „Nivea Testápolóiskola” szabályai szerint. A módszer leírása a Beiersdorf & Co. S. A. R. cégnél Bragov, Str. Iuliu Maniu 3 sz. alatt 15 lei beküldése ellenében kapható. De minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban is kérhet „Nivea Testápolóiskola” könyvecskét. A „Nivea Testápolóiskola” szemléltető ábrákon és felvilágosításokon kívül tornagyakorlat és szakszerű dörzsölés (masszázs) oktató leírását tartalmazza. Nivea Krém: doboz 17 lejtől, tubus 32 lejtől.

Ujabb jelentés:

A nemzeti csapatok több helységet elfoglaltak

Burgosból jelentik: A nemzeti csapatok főparancsnokságának jelentése szerint a helyzet Asturiában sokat javult és egy hadtest Laom irányában előrenyomult. Oviedot teljesen körülzárták. A kormánycsapatok ugyan megkísérelték, hogy a zárógyűrűt áttörjék és a külvárosokban páncélos autókkal indultak támadásra, majd pedig több házat felgyújtottak. Ezt a támadást a nemzeti csapatok azonban visszaverték és több lángvető autót elfoglaltak.

Estramadura környékén több helységet elfoglaltak és a népfrent csapatai visszavonultak.

Segoviában lelőttek egy kormánypárti repülőgépet.

A német távirati iroda jelenti, hogy San Sebastian és Irun városát a felkelők hadihajói bombázzák. Az ágyulövedékek óriási károkat okoztak és csak San Sebastianban 50 személy meghalt, 100 pedig megsebesült. Állítólag a madridi kormány már lemondott arról a szándékáról, hogy San Sebastiant tovább védelmezze.

A város ostromáról érkezett jelentések szerint a tuzok kivégeztetése egyre tart és a kivégzettek között van Romanonez gróf volt spanyol miniszterelnök is. A kivégzettek számát azonban nem lehet tudni. A kormánypártiaknak az az elvük, hogy a város ostromának minden áldozata után 7 foglyot vegyenek ki.

A Madridban megjelent hivatalos lap közli,

hogy a külföldről érkezett levelek és iratok cenzuráját bevezették.

Hendaye-ből jelentik: A madridi kormánytól akreditált külföldi diplomaták Sain Jean de Lonz-ba és Hendayebe menekültek. A diplomaták közül az angol, francia, olasz, belga, argentiniai és mexikói ma tanácskozássra ült össze. A megbeszélések tárgyáról nem tájékoztatták a nyilvánosságot, annyi azonban kiszivárgott, hogy kérni fogják a San Sebastianban fogva tartott tuzok kicserélését.

A fegyverkereskedelem szabaddátétele a háborúhoz vezethet

Párisból jelentik: Mialatt a francia külügyminisztérium újabb erőszítéseket tesz, hogy a hatalmak semlegességi nyilatkozatait megszerezze, azalatt a szélsőbaloldali sajtó a szabad fegyverkereskedelem érdekében száll síkra. A szocialista Populaire egyenesen felszólítja Angliát és Franciaországot, hogy kellő időben lépjenek a cselekvés színterére a madridi kormány érdekében. A kommunista Humante hangsúlyozza, hogy Franciaország semlegessége csak feltételes jellegű. A jobboldali irányzatú Echo de Paris és a Midi Peuple úgy sejtik, hogy a semlegesség kérdésében két ellentétes felfogás alakult ki a kormány kebelében. A félhivatalos Temps hangoztatja, hogy szó sem lehet a be nem avatkozási pontok módosításáról.

A fegyverkereskedelem szabaddátétele

ugyan nyilván a pénzbüntetésre vonatkozott, de a törvény nem határozta el kifejezetten csak a pénzbüntetésre.

Brussart apó megjelölte a törvénykönyv megfelelő oldalát és a könyvet kikészítette a tanterem katedrájára, ahová délutánra az egész iskola jelenlétében be volt idézve a három fatolvaj-kölyök, azok szülei, az iskolai előljáróság és az erdőőr.

Az öreg tanító az esetet csak abból a szögből tudta nézni, hogy a gyermekek a legszegényebb családok csemetéi voltak és azt a pár galyat azért vitték haza, mert a hideg télben otthon még a főzéshez való tüzelőanyag sem volt. Ez ugyan nem menti a lopást, de az öreg gyermekbarát nem tudta a kis nebulókat gonosztevőknek tekinteni.

Amikor az egész gyülekezet együtt volt a tanító bácsi a katedra elé állította a három szepgő kis fiút és a következő beszédet mondotta:

— Ezt az előttem álló három fiút falopás miatt kell néldásan megbüntetni. Vétettek az erdő-törvény ellen, mert a száraz gallyak gyűjtése közben fiatal hajtásokat is vágtak le a fákról és ezzel kárt okoztak. Az erdőőr ur tettenérte a tolvajokat és feljelentette nálam, hogy az uradalom kívánságára a régi gyakorlatoknak megfelelően megbüncsem.

Az erdőőr élénk bölintgatással helyeselt. A gyermekek szipogtak.

— Mivel a gyermekeknek nincs pénzüik és szüleik is oly szegények, hogy pénzbüntetést fizetni képtelenek, az erdőőr ur hatósága azt kívánja, hogy a régi gyakorlatnak megfelelően mindegyik fiu tíz botütést kapjon.

A tanító itt a katedrára készített két vékony nádpálcát felvette és megsuhogtatta, amit a szülők sötét pillantásokkal, a gyermekek vad zokogással, az erdőőr pedig élénken helyeslő fejbólintással vettek tudomásul.

ebben az esetben csakis háborúhoz vezetne.

Ezt a tényt ki kell emelni, mert egyes körök a francia terv balsikerével számolnak és ezt máris arra használják fel, hogy a semlegesség elvetését és a régi állapot visszaállítását követeljék.

Cáfolat az olasz hadsereg háborús készülődéseiről

Rómából jelentik: Az utóbbi időben különböző hírek keltek szárnyra, különösen a külföldi lapokban, az olasz hadsereg készülődéseiről. A hírek szerint az olasz repülők is teljesen felkészültek a háborúra. Ezeket a készülődéseket összeköttetésbe hozzák a spanyol eseményekkel. Róma hivatalos köreiből ezekre azt hozzák fel cáfolatul, hogy az egész Olaszországban, ugyisintén Rómában is a legteljesebb nyugalom uralkodik és hadikészülődésekről sehol sem lehet szó. A repülők készütségben vannak, mert az olasz—abesszin háborúra vonatkozó rendszabályok nagy része még érvényben van. Olasz hivatalos körök már hangoztatták, hogy Olaszország a legteljesebb semlegességet akar tanúsítani a spanyol eseményekkel szemben.

Minisztertanácsot

hiv össze Tătărescu miniszterelnök

Bucuresti-ből jelentik: Tătărescu miniszterelnök még néhány napig poiana-i birtokán marad. Bucuresti-be való visszatérése után minisztertanácsot hív egybe, amely a hadfelszereléssel kapcsolatos intézkedéseket vizsgálja felül. Ugyanezen a minisztertanácsban hallgatják meg Savel Rădulescu külügyi államtitkár beszámolóját külföldi tanácskozásairól. Ugyancsak a jövő héten a miniszterelnök beható megbeszélést folytat Brătianu Dinuval az ország egyes részein tartandó kormánypárti gyűlésekről. Szeptemberben összehívják a liberális párt állandó bizottságát.

Moşoiu Tiberiu, aki lemondott a liberális párt bihor-megyei tagozatának elnökségéről, arra kérték H. csoportbeli barátai, hogy utazzon Bucuresti-be és egységesen döntsenek a parlament megnyitása alakalmával tanúsítandó magatartásukról. Petre Ghiţă és Bejan, a H. csoport vezetői holnap Poiana-ba utaznak és ott hosszasan tárgyalnak Tătărescu miniszterelnökkel.

Salamoni ítélet

Írta: GABRIEL DESMOND

A kis normandiai faluban a háboru előtti békés időkben az öreg Brussart volt a tanító. Jószívű öreg ember volt, igazi megértő barátja a gyermekeknek. Akkoriban a „szigor” volt divatban Európaszerte a népnevelési rendszerben és ez a divat a kis faluig is utat talált. De az öreg Brussart mindig diplomáciával, furfanggal vagy rábeszéléssel igyekezett a gyermekek lelkére káros durvaságot kizárni az iskolája falai közül.

A faluban az a gyakorlat állott fenn évszázadok óta, hogy ha valamelyik gyermek az iskolán kívül rossz fát tett a tűzre, az iskolára bízták megfelelő megbüntetését. Így történt egy alkalommal, hogy három kis nebuló az urasági erdőben fát lopott és az erdőőr fülön fogta. A falopást a nagy forradalom előtti időből származó régi szabályrendelet értelmében „tiz bottal” büntették. Ez a szabály természetesen már rég nem volt hatályban, de a kis normandiai falu előljárósága „hallgatagon” belenyugodott abba, hogy ha gyermekek követik el a bűncselekményt, a „régí törvény” alapján megbotozza a tanító ur, mert ez a bölcs előljáróság szerint jobban hat a gyermek lelkére, mintha beküldik a távoli városba, hogy a „fiatalkoruak bírósága” elé állítsák. Brussart eddig mindig ki tudott térni a botbüntetés alkalmazása elől, de most az erdőőr és az urasága is... követelte, hogy a nebulók kapjanak tíz botot, mert a falopás nagyon eiterjett az utóbbi hónapokban.

Brussart amint értesült az esetről, kikereste az iskola könyvtárából az erdőörvényt. Figyelmesen elolvasta és talált benne egy szakaszban olyan rendelkezést, hogy aki a fatolvajt elfogja, jutalmul a tettesre kirovandó büntetés egyötödét kapja. Ez

— Hajlandó vagyok az erdészeti hatóság és az uradalom kívánsága szerint eljárni, — folytatta Brussart apó ünnepiesen, — mert noha az újabb iskolai szabályok kizárják a testi fenyték, községünk ilyen esetekre a régi gyakorlat szerint megengedettnek tekintik.

Hangos helyeslés zúgott fel az iskolaszék és az „erdészeti hatóság” részéről. A gyermekek hangosan bögték.

— Meg kell azonban jegyezmem — folytatta a tanító — hogy az erdőörvény 48.ik szakasza értelmében a feljelentő, tehát ez esetben az erdőőr ur, a tettesekre kiszabott büntetés egy ötödét kapja. Ez olyan kötelező erejű rendelkezés, amelyet nincs jogunkban figyelmen kívül hagyni. Mivel pedig a három tettes együtt harminc botot kap, ennek egy ötöd részét, vagyis hat botot az erdőőr ur kapja.

Erre a tanító felvette az egyik nádpálcát, a hagyományos helyzetbe fordította a széket és udvariasan az erdőőr felé fordulva, így szólt:

— Erdőőr ur, ön hatósági ember, nincs ideje végigvárni a hosszas eljárást. Tehát önnel kezdem. Tessék a székre ráfeküdni.

Az erdőőr egy pillanatig mereven bámult a tanítóra. Azután felugrott, egy ugrással az ajtó-nál termett és csak onnan kiáltotta vissza:

— Az uradalom nevében elálllok a tettesek büntetésétől!

S azzal már kint is volt. Egy percig halott csend volt. Azután az öreg patikárus, az iskolaszék elnöke, szólalt meg:

— Brussart, magától még Salamon király is tanulhatott volna!

Mire a tanító bácsi körülnézett, a három „tettes”-nek nyoma se volt. Felhasználták a kedvező hangulatot és eltűntek.

Nézeteltérés keletkezett a bíróság tagjai között Stoian városi műhelyfőnök bünpörének tárgyalásánál

Elejtették az 1918-as gyilkosságok vádját és a nemzetgyalázás és felségsértés vádját emelték ellene. — Dr. Marsieu Justin volt prefektus, dr. Luțai Cornel, dr. Botioc Alexa, dr. Ursu Ioan volt polgármesterek és több városi főtisztviselő kihallgatását kérte a védelem

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta le szerdán az arad-i törvényszék Moldovan—Tăutu-tanácsa Stoian Dumitru városi műhelyfőnök bünpörének tárgyalását. Stoian ellen különböző vádak hangzottak el. Elsősorban azzal vádolták, hogy 1918-ban, Otlaca-n, ahol egy vörös különítmény tagjaként jelent meg, több embert kivégeztetett. A bünygyi eljárás ebben az ügyben azonban hamarosan megszünt, mert a hatóságok megállapították, hogy amnesztia alá esett. Később fegyelmi feljelentést tettek Stoian ellen a városi autbuszvállalat alkalmazottai, a feljelentett műhelyfőnök alantasai, hogy üldözi a román alkalmazottakat, s előnyben részesíti a magyarokat, valamint, hogy sértő kifejezéseket használt a román nemzetre. A fegyelmi eljárás lefolyt és ennek eredményeképpen felmentették Stoiant, aki ellen ekkor több városi soffőr bünygyi feljelentést tett felségsértés és nemzetgyalázás címén.

A feljelentés szerint a városi műhelyfőnök 1935-ben több autbuszalkalmazott jelenlétében olyan kifejezéseket használt, amelyek kimerítik a nemzetgyalázás és felségsértés kritériumát. Az ügyet szerdán tárgyalta a törvényszék, amely egész sereg városi soffőrt és mechanikust hallgatott ki. Legtöbbjük kijelentette, hogy hallotta, amikor az inkriminált kifejezéseket használta, amikor azonban ismételni kellett azokat, eltérések mutatkoztak a törvényszék és a vizsgálóbíró előtt tett vallomások között. A tanuk sorában szerepelt Sirbu Nicolae otlaca-i gazda és felesége, akik kijelentették, hogy Stoian 1918-ban egy különítmény őrmesterként náluk járt és tényleg elkövette azokat a gyilkosságokat, amelyekkel vádolják. A műhelyfőnököt később ismerte fel, amikor évek múltán az arad-i városi autbuszvállalathoz került jegykezelőként.

A tanuk kihallgatása után Gutunoiu ügyész kéri a vádiott elítélését, majd Miclosi Emil dr. védő fontos tanukat jelent be. Számos tanut kér kihallgatni arranzve, hogy az autbuszvállalat alkalmazottainak egyrésze összehívta, hogy a műhelyfőnököt tönkretegyje. Ebből a célból tanácskozásokat tartottak, amelyeken megbeszéltek a teendőket. Kéri kihallgatni még dr. Luțai Cornel, dr. Ursu Ioan és Botioc Alexa volt polgármestereket, Olariu Stefan városi vezértitkárt, Berzovan Ioan pénzügyi osztályfőnököt, Tripa Mihail és Sincăi gépüzemigazgatókat, valamint Alexandrescu vizsgálóbíró is, akik mind tudomással bírnak a tartott megbeszélésekről. A továbbiakban kérte kihallgatni dr. Marsieu Justin volt prefektust, annak igazolására, hogy

Stoian 1918-ban nem lehetett vörös gárdaparancsnok, mert akkoriban a román nemzeti komitét, majd a francia hadseregpáncsnokság, később pedig a megyei prefektúra szolgálatában állott soffőrként. Hosszas tanácskozás után a bíróság elutasította a kérelmet, majd Miclosi dr. megtartotta védőbeszédét, amelyben ismertette az ügyet és rámutatott arra,

hogy ez a bünpör nem volt egyéb, mint az alantasok harmadik kísérlete arranzve, hogy Stoiant eltávolítsák az utból. Rámutatott a terhelő tanuk ellentétes vallomásaira és kijelentette, hogy éppen a legfontosabb körülményekre nézve mutatkozik eltérés. Leszögezte, hogy Stoian sem izgatást, sem felségsértést, sem pedig nemzetgyalázást nem követett el és felmentést kér. Ujabb hosszas tanácskozás után este nyolc óra után Mo'dovan Sabin dr. enök bejelentette, hogy

nézeteltérés keletkezett a bíróság tagjai között és ezért újból le kell tárgyalni az egész bünpört.

A törvényszék csütörtök reggel kilenc órára tüzte ki a bünpör újratárgyalását és ekkor egy harmadik bírót bevonnak és újból kihallgatják az ügy összes tanut.

Az arad-i pékek küldöttsége dr. Groza Ioan prefektusnál

Szerdán nem volt friss kenyér Arad-on — Lehetetlen a rendelkezések pontos betartása

A szerdai nap folyamán Ardeal és Banat területén a legujabb lisztértékesítési rendelkezés elleni tiltakozásként sztrájkoltak a pékek és ennek következtében tehát a szerdai napon Arad-on sem volt friss kenyér. Amint már előző számunkban jelentettük, a pékek még kedden gondoskodtak arról, hogy Arad közönsége kenyérben ne szenvedjen hiányt.

Szerdán délelőtt népes pék-küldöttség jelent meg Takács István, a sütőiparosok szindikátusa alelnökének vezetésével Groza Ioan dr. prefektusnál. A küldöttség tagjai mindenekelőtt közölték a prefektussal az arad-i pékek tiltakozó sztrájkját, majd pedig emlékiratot nyújtottak át, amelyben kifejtették, hogy az említett rendelkezések pontos betartása fizikai lehetetlenség s a pékek — akarva, nem akarva — kihágást követnek el, aminek vi-

szont az a következménye, hogy bármikor súlyos büntetésekkel sújthatják őket.

A prefektus megértéssel hallgatta meg a küldöttség tagjainak előadását, átvette az emlékiratot, majd pedig táviratozott a földművelésügyi miniszteriumba, amelyet értesített a sztrájkról és a pékek kívánásainak jóindulatu elintézését kérte.

A pékek ezután Tatu Ioan helyettes átmeneti bizottsági elnököt keresték fel, aki hasonlóképpen táviratot intézett Bucuresti-be. Ugyancsak felkeresték Iancu Traian rendőrkezeset, akinek szintén támogatását kérték.

Ma egyébként a pékek országos kiküldöttel gyűlést tartottak Bucuresti-ben. Ezen a gyűlésen Arad részéről Stoica Radu, a sütőiparosok szindikátusának elnöke vett részt.

A francia-lengyel kapcsolatok kiépítése

— Gamelin tábornok varsói tanácskozásának eredménye —

Párisból jelentik: Gamelin tábornok varsói látogatása végeztével a félhivatalos jellegű Petit Parisien a Varsóban lefolyt megbeszélésekről írva, megállapítja, hogy a megbeszélések igen általános jellegűek voltak. A lengyel külpolitika minden kérdését megvitatták, a Lengyelországnak a szomszéd államaihoz való viszonyát is. A lengyel fegyverkezés kérdését is megbeszéltek bizalomteljes légkörben. A varsói megbeszéléseket Párisban folytatják, Rydz-Smigly lengyel hadseregfőfelügyelő párisi látogatása alkalmával. A lengyel tábornok, mint ismeretes, viszonzza majd Gamelin tábornok látogatását. A lap hangoztatja, hogy a francia—lengyel kapcsolatok új és jelentős szakaszhoz értek s abból a

bizalomteljes és baráti szellemből, amely a francia hadseregfőfelügyelő varsói látogatását körülvette, szerencsés jelekre lehet következtetni.

Gamelin tábornok, francia vezérkari főnök Lengyelországból jövet átutazott az osztrák fővároson. Reggel érkezett Bécsbe, ahol a pályaudvaron a francia követség tagjai fogadták. Gamelin tábornok a francia katonai attasé társaságában végigautózott a fővároson, majd délután félháromkor repülőgépen folytatta útját Páris felé.

Politikai körökben hire jár annak, hogy Gamelin tábornagy varsói látogatásának az volt a célja, hogy Lengyelország és a Szovjetunió között békeakciót közvetítsen és rávegye a lengyel kormányt, hogy a francia megállapodással azonos megállapodást kössön a Szovjetunióval. Ugy hírlik, hogy a francia tábornok akciója nem járt sikerrel, mert a lengyel kormány nem volt hajlandó elfogadni Gamelin idevonatkozó javaslatait.

Eckhardt Tibor a dunavölgyi államok összefogásáról

A magyarországi kisgazdapárti nagygyűlése

Budapestről jelentik: A független kisgazdapárt országos nagyválasztmánya tegnap tartotta meg hosszú idő után nagygyűlését. A gyűlésen Eckhardt Tibor mondott beszédet és hosszasan fejtegette a párt eddigi politikáját. A külpolitikáról hangoztatta, hogy nyáron az európai háborus veszély megszűnt. Megszűntek az angol—olasz ellentétek, továbbá a másik súlyos háborus ok, a Rajna-vidék megszállása is elvesztette életét. Nagyon fontos esemény mindezeket felül a német—osztrák meg egyezés, ezzel együtt jár a német—olasz egyetértés is. Ezután új európai konstrukció lehetősége merült fel és az új konstrukció már is kedvező hatással lesz a külpolitikára. Az új meg egyezés bevonja a német birodalmat az európai együttműködésbe. Magyarországon

ez az új irányzat őszinte örömet kelt, mert végre bevonul a külpolitikába az igazságnak eddig mellőzött fogalma. Észszerű, becsületes és igazságos kompromisszum a Duna völgyében legalább is olyan érdeke szomszédainknak — mondotta — mint nekünk. Nekik is érdekük, hogy a közös összefogás és a dunavölgyi államok szabadságának jegyében a haladásnak és a fejlődésnek az alapjait vessük meg.

Ilyen bonyodalmas históriát még a CENTRAL sem játszott!

ÜLDÖZ A VILAG!

Senki sem tudja ki az üldöző és ki az üldözött.

Talán Ön kitalálja?!

Premier ma a CENTRAL-ban.

Szökött fegyverek vérengzése

London: A kisázsiai Erzerum közelében egyik fegyvertérből több fegyver megszökött. A szökővének heteken keresztül garázdálkodtak a környéken, ahol egymást érték a rablások és utonállások, míg most a csendőrségek valószínűsített sorát sikerült négy fegyvercsejt megőzni. Az egyik csendőr azonban szintén súlyosan megsebesült.

Kié lesz Marilyn Thorpe?

Hollywood felkavarodik egy négyéves kisleány személye körül, akinek anyját, Mary Astor filmsztárt börtönbe és a vádlottak padjára juttatta apja

Los-Angelesből jelentik: Mary Astor filmszínésznő elszöktette négyéves kisleányát férjétől és emiatt börtönbe, majd a vádlottak padjára került. Az eset önmagában véve sem teljesen egyszerű, mert az egyik oldalon Mary Astor volt férje, dr. Franklin Thorpe azzal vádolja feleségét, hogy eddigi életmódjával nem méltó az anyai szerep betöltésére, a színésznő pedig azt állítja, hogy a férje bigámiát követett el, amikor elvette, mert még nem vált el első feleségétől. Az eset azonban még ennél is bonyolultabb, mert a férfi ügyvédje egymásután von bele a botránykörbe nagynevű filmszínészeket s emiatt egyes filmtársaságoknál növekvő idegességgel figyelik a tárgyalásokat. Az amerikai közönségnek meg van az a jó szokása, hogy el szokott maradni olyan sztárok filmjeitől, akik valamilyen botrányba keverednek. A közönség ilyenkor nem szokta mérlegelni az illető sztár bűnösségét, vagy ártatlanságát, megelégszik azzal, hogy a neve egy botrányban szerepel. Amikor dr. Thorpe ügyvédje belekeveri az ügybe John Barrymore-t és George S. Kaufmann-t, híres színműrőt, azt állítva, hogy John George, a megengedettnél közelebbi barátságban volt a szép filmszínésznővel, akkor egyesek szerint kettős célt szolgál, a felét képviseli és egyben bizonyos kulisszamögötti érdekeket is képvisel.

A tárgyaláson különben egymást követik az izgalmasabbnál-izgalmasabb jelenetek. Mary Astor nemcsak azt akarja, hogy felmentsék négyéves Marilyn leánya elrablásával kapcsolatban, hanem azt akarja, hogy a törvényszék ítélje vissza neki a leányát. A legutóbbi tárgyaláson a következőket mondotta:

— Dr. Thorpe (a volt férje) valósággal terrorizált. Állandó rettegésben éltem.

Vert és hipnózissal kerített hatalmába.

Amikor nem akartam belegeyezni, hogy leánykám hozzákerüljön, megfenyegetett, hogy nevetem az újságok első oldalain fogja beszenyezni. Mondtam neki, hogy ha tönkretesz anyagilag, akkor nem leszek képes eltartani és méltóképp felnevelni kisleányunkat, akit ő ugye tudna eltartani. Napokon, éjszakákon keresztül veszekedtünk. Végül is megtörtént a válás.

— Mit szól ahhoz, — kérdezte a férfi ügyvédje, — ha idehozzuk naplóját? A naplóban több ur szerepel. Van ott John, Conrad, George, Clark... Különben John Barrymore és George S. Kaufmann tanukénti kihallgatását kérjük.

— Ugyanilyen alapon idehozhatnák tanunak Roosevelt elnököt, vagy Landon kormányzót is, — felelte megvetően Mary Astor, — Ezeknek az uraknak semmi közük nincs ehhez az ügyhöz. Sokkal inkább idetartozik, hogy férjem vert engem. Hisztérikus állapotba tudott hozni.

Amikor beteg voltam, vagy hisztérikus állapotba kerültem, akkor hipnotizált. Nem tudtam elviselni kínzásait.

— Ez volt az oka annak, hogy lemondott a leányáról?

— Igen.

— De aláírta azt a közjegyzői megállapodást, amely szerint a kislánya az apjánál marad és olyankor, amikor önnél van látogatásban, önnek nincs joga a gyermeket Kalifornia állam területéről elvinni.

— Igen aláírtam. De kényszer hatására. Addig fenyegetőzött és addig kintgott, amíg egy meggondolatlan percben megfogtam a tollat és odairtam a nevemet.

— Sajátkezüleg írta oda?

— Mondtam már, hogy igen. De mert a kezemet használni tudtam, nem jelenti azt, hogy nem befolyásoltak, hogy nem fenyegettek, hogy nem kintgattak. Elképzelheti, hogy egy anya, aki szereti a lányát és aki megengedheti magának, hogy a legkitünőbb nevelésben részesíthesse, nem egykönnyen mond le róla.

— A pénzen kívül vannak más szempontok is. Erkölcsek. A bíróság elé fogjuk terjeszteni a naplót. Abból majd kiderülnek...

Itt a bíró félbeszakította a tárgyalást. Most várják a napló betérjesztését. George S. Kaufmann különben már nyilatkozott, kijelentette, hogy Mary Astort igen sokra becsüli, jó barátságban van vele, de nem történt soha semmi köztük, amit a férfi ügyvédje felhasználhatna a színésznő ellen. Barrymore, aki nagybetegen fekszik egy szanatóriumban, orvosi bizonyítványt küldött maga helyett, de az újságíróknak kijelentette, hogy a vád nevetséges. Legközelebb minden botrányperbe be fogják keverni.

A napló egyes részletei máris nyilvánosságra kerültek. Dr. Thorpe ügyvédjének állítása szerint Mary Astor végtelenül őszinte volt naplójához, amelyet később dr. Thorpe megszerzett. Megvallotta például naplójának, hogy múlt októberben Newyorkban volt s akkor találkozott Georgeval „akibe rögtön beleesett”. Aztán beszámol egy mulató éjszakáról, sok pezsgőről, sok bárról és végül arról, hogy milyen szép az író lakása és hogy milyen tökéletes volt a boldogsága. Állítólag hasonló beszámolók vannak a naplóban Mary Astor többi szerelmeivel kapcsolatban is.

BUTTINGER TERÉZ

továbbra 2 lelért is vállal
3681 gallér mosást és vasalást
Str. Consistoriuului 35. kapu alatt
jobbra az első aifó

Felavatták a Neptun-strand új uszodáját

Tatu Ioan ünnepi felavató beszéde — Egy millió egyszázezer leibe került az új uszoda

Arad fürdőközönségének egyik régi kívánsága vált valóra szerdán délelőtt. A város vezetőségének képviselői, valamint az érdeklődők nagy tömegének jelenlétében avatták fel ünnepélyes külsőségek között a Neptun-strand új, az eddiginél lényegesen nagyobb, modernebb uszodáját, amelyre a város egy millió egyszázezer leit költött.

Az ünnepségen a város vezetőségének részéről megjelentek Tatu Ioan, az átmeneti bizottság helyettes elnöke, dr. Parecz Béla, dr. Memete Dimitrie és dr. Petrița Ioan átmeneti bizottsági tagok, ott voltak Tripa Mihail és Borneas városi mérnökök, valamint Ambrus és Vlad mérnökök, Jac Eugen városi gazdasági tanácsos, Popa Gligore a közigazgatási ügyosztály főnöke, Nichi Lazar kulturpalotai igazgató, Vafian Aurel anyakönyvvezető és mások.

Az avató beszédet Tatu Ioan helyettes átmeneti bizottsági elnök mondotta el.

— Ezt az uszodát — mondotta — a város fürdőző közönsége már régen nélkülözte és a város vezetősége súlyt fektetett rá, hogy azt még az idén felavathassa. Az új uszodát ezenél átvettnek nyilvánítottam. Akkor, amikor a Neptun-strand új uszodáját átadjuk a közhasználatnak, természetesen arra is gondolunk, hogy azt minél megfelelőbbé tegyük és már is úgy döntöttünk, hogy eleget teszünk a közönség köréből felmerült több kívánságnak. Így: még két lépcsőt építünk, amelyeken a közönség kijöhet az uszodából, anélkül, hogy azt végig kellene uszni. Ezen kívül láncot erősítünk a külső lépcsőre azért, hogy ha a szabad Mureș-ből többen akarnak az uszodába jönni, legyen miibe megkapaszkodniok. A város vezetősége arra törekszik, hogy a megkezdett munkát teljesítse, a strandot fejlessze,

MEGNYILT
budapesti
Terézköruti Szinpad.
Kacagó esték
Vaszary Piroška és Salamon Béla
főszereplésével,
azonkívül: Rajna Alice, Gárdonyi, Kőváry, Herendi Mancsi, Lengyel Gizli, Peti, Szenes, László, Fenyő, Rácz Vali és a nagy társulat közreműködésével.
Vasár- és ünnepnap délután 1/5 órakor olcsó helyárakkal.
Kezdete: 9 órakor. 3778 Tel. 1-265-54.

FÓRUM

Irgalmazzanak tudónknak!

Kaptuk a következő levelet: Nem egyéni panaszt, hanem a város egész lakosságának osztatlan panaszát, fájdalmit tolmácsoljuk, amikor felteszük a kérdést: mi az oka annak, hogy az aradi uccákat — a főteret és közvetlen mellékúccákat is beleértve — belepi a por? Miért van az, hogy valahányszor egy-egy autó robot végig az uccákon, áthatolhatatlan, sűrű, tüdőt fullasztó, bacillusok milliárdjait magában hordó porfelhő száll fel, mintha nem is városban, hanem valamelyik eldugott és elhanyagolt faluban lennénk? És mi az oka annak, hogy mindezen nem lehet segíteni? Mi az oka annak, hogy a port nem lehet elseperni, az uccák locsolása hiányos? Mi az oka annak, hogy ennek a városnak már napok óta porban kell fuldokolni?

Dr. Cotiolu Romulus átmeneti bizottsági elnök hivatalbalépésének első és lényeges cselekedete volt a város uccáin való nagytakarítás és a mintaszzerű tisztaság megteremtése. Bizunk abban, hogy azok, akik a szabadságon lévő átmeneti bizottsági elnököt helyettesítik, meghallgatják a város közönségének ezt a panaszát, gondoskodnak a por mielőbbi eltüntetéséről, az uccák tisztaságának helyreállításáról és — irgalmazzanak tudónknak, amelynek számára a jelenlegi körülmények között minden egyes lépés az aradi uccán veszedelmet jelent.

Több előfizető.

újáépítse és szépítse és így megvalósítsa azt, hogy azok, akik a strandra jönnek, ne csak pihenjenek és üdüljenek, de szép, izléses, kényelmes strandot találjanak.

A beszéd elhangzása után az új uszoda megnyílt a közönség számára és természetesen a fürdőzők tömegesen igyekeztek a maguk részéről is felavatni az új uszodát. Különösen nagy népszerűségnek örvendett már az első percekben a magas trambulín, amely körül valóságos sorfalat állottak Arad műugrói.

Elitelték

a pénzhamisítással szélhámoskodó aradi cigányokat

Az aradi törvényszék Moldovan—Tautu tanácsa ma ítélkezett Ciurar Miron, Covacl Teodor, Covaci Dumitru és Florea Constantin aradi cigányok felett. A cigánytársaság tagjai ugyanis nagyobb összeget csaltak ki Lingurar Todor jómódú aradi cigánytól, azzal a kifogással, hogy vízszivert szereznek be és annak segítségével hamis pénzt gyártanak. Lingurar odaadta minden készpénzt, majd eladta disznóit és azoknak árát is átadta a társaság tagjainak. A szélhámosság kiderült és az egész társaság bíróság elé került. A törvényszék Ciurart egy évi börtönre és 5000 lei pénzbüntetésre, Covaci Teodort tíz havi börtönre és 3000 leire, Covaci Dumitrut négy havi börtönre és 1500 leire és Florea Constantint három havi börtönre és 500 lei pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny”-re!

Intézeti egyenruha szövetek és fehérneműek legolcsóbb beszerzési helye

Ackermann & Hübner Arad, Bulev. Regele Ferdinand 25.

Szabadlára helyezte a táblai vádtanács Epstein Sándort

A kereskedő szerdán délután elhagyta az ügyészség fogházát — Szabadlára helyezték Bartók Istvánt is

Városszerte nagy érdeklődés előzte meg a timisoara-i táblai vádtanács mai tárgyalását, amelyen Epstein Sándor és Bartók István ügyében döntöttek. Mint megírtuk, az aradi törvényszék vádtanácsa mindkettőt szabadlábrahelyezte, azzal az indokolással, hogy az ügy elévült. A védők: Pop Alexandru dr. és Lepa Valer dr. arra is hivatkoztak, hogy a büncselekmény egyébként amnesztia alá esett, úgy, hogy vizsgálat tárgyává sem tehető. Az ügyészség megfellebbezte a törvényszéki döntést a timisoara-i Táblához. Még a keddi nap folyamán dr. Pop Alexandru védő alapos jogi és tárgyi érveket tartalmazó memorandumot nyújtott be a vádtanácshoz, amelyben hivatkozott arra, hogy az ügy amnesztia alá esett, a továbbiakban kifejtette, hogy az új büntetőtörvény 15 évi elévülést ír elő. Ha le is folytatják a vizsgálatot, az ügy feltétlenül január elseje, tehát az új büntetőtörvény életbeléptetése után kerülne tárgyalásra, amikor már az elévülésre vonatkozó rendelkezés is érvényes. Hivatkozott arra, hogy valószínűtlen, ha Epstein Sándor a neki imputált tetteket elkövette volna, hogy csak tizenharc esztendő után lépnek fel az erre vonatkozó vádakkal és tizenharc éven át hallgatnak az ügyről. Így tehát, — jelentette ki a védő, — nyilvánvaló, hogy bosszu műve az egész. Végül rámutatott arra, hogy Epstein a budapesti honvédtörvényszék halálraítélte, amiért segédkezet nyújtott a román csapatoknak, ami szintén teljesen valószínűtlenné teszi az egész vádat.

Ilyen előzmények után került az ügy szerdán délután a Tábla Craciunescu-Farchescu-Labontiu-tanácsa elé. A vádat Niculescu helyettes táblai főügyész képviselte. Hosszas tanácskozás után a Tábla délután negyedhárom órakor kihirdette döntését, amelyben

helyt ad a védelem álláspontjának, jóváhagyja az aradi törvényszék döntését és elutasítja az ügyészség fellebbezését, elrendelve Epstein Sándor, valamint a vele együtt vádolt Bartók István pecica-i földműves szabadlábrahelyezését.

A táblai vádtanács döntéséről még a délutáni órákban érkezett távirati értesítés az aradi ügyészséghez, amely ennek alapján elrendelte Epstein és Bartók szabadlábrahelyezését, ami a délutáni órákban meg is történt. A kereskedőt védői, családja tagjai várták a törvényszék épülete előtt.

Zinovjev és társai át akarták venni a hatalmat Oroszországban

— Megkezdődött Moszkvában a nagy bűnpör tárgyalása —

Moszkvából jelentik: (Rador.) Ma kezdődött meg Moszkvában Zinovjev, Kamenev, Evdokimov és tizenhárom társuk perének tárgyalása. A vádirat szerint Zinovjev hívei terrorista mozgalmat szerveztek meg Kirow meggyilkolása alkalmából. A vizsgálat megállapította, hogy Zinovjev, Kamenev, Evdokimov és Bakajev készítették elő közvetlenül a Kirow elleni gyilkosságot, valamint több szovjetvezető, közöttük Stalin és Molotow elleni merényleteket. Céljuk elérése érdekében 1932-ben egyesítették a Trotszkij és Zinovjev csoportjait. Központot létesítettek, amelynek vezetői: Zinovjev, Kamenev, Evdokimov és Bakajev, míg Trotszkij hívei részéről: Smirnov, Terva, Galian és Mraticovsky voltak. Trotszkij utasításaihoz híven a kommunista párt és a szovjet kormány ellen fejtettek ki tevékeny

séget. Terrorista csoportok alakultak, amelyeknek Stalin, Vorosilov, Kirow, Kaganovics, Posticsev és mások meggyilkolása volt a céljuk. Ezeknek a csoportoknak egyike Zinovjev egyenes utasítására meggyilkolta az elmúlt évben Kirowot. A terrorista csoportok megszervezésének egyetlen célja a hatalom megszerzése volt. Maga Zinovjev is beismerte ezt. Tekintettel arra, hogy Trotszkijnak és fiának lünettése is megállapítást nyert, abban az esetben, ha ezek Oroszországba mennének, azonnal letartóztatnák őket és a legfelsőbb hadtörvényszék elé kerülőnek.

A vádlottak lemondtak a védőüggyvédek-ről. Az elnök ekkor közölte velük, hogy ezzel jogot nyertek ahhoz, hogy saját maguk védekezzenek és ugyanazzal a jogokkal rendelkeznek majd a tárgyalás folyamán, mint a védőüggyvédek.

Oslo-i jelentés szerint a norvég kormány a moszkvai tárgyalás következményeképpen vizsgálat tárgyává teszi, hogy Trotszkij, aki jelenleg Norvégia területén él, eleget tett-e a számára megszabott feltételeknek és a hatalom ellenére, nem fejtett-e ki Norvégia területén politikai tevékenységet.

Életjelt adott Abessziniából Ras-Desta magyar udvari orvosa

Rettenetes percekét éltek át a fehérek Addis-Abeában

Több ízben írtunk az Aradi Közlöny hasábjain az Abessziniában élő dr. Sáska László ardeal-i származású orvosról, aki a nagy háború óta újra életjelt adott magáról. Dr. Sáska évekig élt Abessziniában Sidamo nevű tartományában és az ottani alkirálynak, Ras-Destának volt udvari orvosa. E tartomány fővárosában, Irga-Alemban szép lakása és gazdagon felszerelt orvosi rendelője volt, ma persze ezek már csak a múlt szép emlékei.

Desta-Ras csufos bukása után a forradalom lázában dr. Sáska feleségével a német követségre menekült Addis-Abeába. Közben a feketék Addis-Abebat löni kezdték, a köz- és magán-épületeket egyformán tönkretették és rabláshoz fogták.

Fehér és fekete hullák heverték a főváros utcáiban és néha egy-egy lövés érte a menekülőkkel teli német konzulátus épületét is. Csodával határos és véletlen szerencse, midőn közvetlenül Sáska dr. felesége mellett repült el egy golyó és megállt egy eucaliptus fa törzsében. Általában a sűrűn fásított helynek köszönheti a konzulátus, hogy megmaradhatott, mert a falnak irányuló golyók gyakran az épületet környező fába fúródtak.

Egy idő múlva a követségen szorongó menekültek azt vették észre, hogy a golyózápor mind vrübb lesz. Kitűnt, hogy a zendülő feketék egy-

szerre támadták meg az összes követségeket, hogy azok segíteni ne tudjanak egymáson. A rettenetes percekét élő fehérek az épületből a pincébe menekültek, mely biztosabb fedezéknek látszott. Szivettépő jelenetek játszódtak le. Gyermekek és nők ordítottak félelmükben, mert a helyzet nagyon reménytelennek látszott. Azt hitték, hogy a feketék biztosan beveszik az alig védett épületet. Egy kínos nap és borzalmas éjszaka után elcsendesedett a feketék harci kedve. A menekülők előbujtak s holdogán látták, hogy az olaszok a biztos haláltól megmentették őket.

Mindenki siet haza megnézni, mit hagyott a forradalom otthonából?

Dr. Sáska rendelője tönkretéve, műszerei összetörve, nyoma sincsen értékeinek. Csodálatos, hogy írógépe teljesen jó állapotban maradt. Ugyálszik, nem tudták a feketék, mi lehet a furcsa kis alkotmány s mint értéktelent békén hagyták. Megmaradt dr. Sáskáné samnjája is (abesszin vállkendő), amit Desta-Ras ajándékozott még a háború előtt orvosa feleségének. A samnját babonás félelemből nem bántották, mert épségéhez babonás legenda fűződik.

Örömmel látjuk, hogy az ardeal-i magyar házaspár szerencsésen megmenekült a szörnyű háború rémes napjaiból, most Addis-Abeába költöztek és újra kezdik az életet, ahol az abesszinek megszakították.

Diadalünnepek és véres verekedés

Haarlemben a néger ökölvívó győzelmének öröme

Newyorkból jelentik: Louis néger ökölvívó győzelmének öröme a haarlemi néger-negyedben ma nagy ünnepséget rendeztek. Mintegy 50 ezer néger vett részt az ünnepségekben. Nagy örömmel az uccán táncra perdültek és egymás nyakába borultak. Közben több helyen verekedés támadt, amelynek 1 halott és 5 súlyosan sebesült áldozata van.

CENTRAL 5, 7½ és 9½ órák

Premier!

Üldöz a világ!

Edward G. Robinson

URANIA 5, 7½ és 9½ órák

A kínai máglya

Egy ember viszontagságai a Kínai Birodalomban.

Füszereplők:

Pat O'Brien, Josephine Hutchinson.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A jelenlegi költségvetési évben 137 millió lei állami egyenesadót vetettek ki Arad és a vármegye lakosságára

Az adót egy és fél milliárd lei évi jövedelem alapján állapították meg — A fixfizetésűek adójával és a különböző taksákkal, közvetett adókkal együtt az államkincstárnak ez évben mintegy 600 millió lei évi bevétele lesz nálunk

Arad. Az arad-i adókirovetési pénzügyigazgatóságon most fejezték be az 1936—37. állami évre kivetett adók összesítési munkáját, amelynek eredményét részletes kimutatásba foglalva közvetlenül a pénzügyminiszteriumba terjesztették fel. Az Aradi Közlöny munkatársa, a pénzügyigazgatóság vezetőjének hozzájárulásával, átnézte ezt a fontos közérdekű kimutatást, amelyről az alábbi ismertetést közli:

A föld-, a ház-, a kereskedelmi és ipari, a szabadfoglalkozási jövedelmiadó, az utadó és a fentiek állami pótdadója (suprakóta) együttvéve 136 millió 900 ezer leit tesz ki. Ebben a hatalmas összegben természetesen nincs benne a fixfizetésűek és a napszámmért dolgozó munkások adója, amely egymagában is 40—50 millió lei évente. De a közvetett adók: a forgalmiadó, a szesz- és cukorfogyasztási illeték, a szerződési és átírási díjak, a liszt-taksák stb. sem szerepelnek ebben a kimutatásban. Ugyanis azoknak összegeit nem lehet előre kiszámítani, mert a forgalom, illetve a fogyasztás arányában növekednek, vagy csökkennek az év folyamán. Ezeknek végső summája sokkal nagyobb, mint az egyenesadóké, tehát a folyó állami évben még a tavalyinál is több bevétele lesz nálunk a kincstárnak. Az elmúlt évben tudvalevőleg 512 millió leit vételezett be az arad-i állami főpénztár Arad és a vármegye lakosságától. De ebben már az összes vámok is benne voltak.

A 137 millió lei állami egyenesadó részletes elosztását a következőkben ismertetjük:

Földadó: 41.211.836 lei.
Házadó: 31.504.884 lei.
Kereskedelmi és ipariadó: 36.034.588 lei.
Szabadfoglalkozásuk és kézműiparosok 10.557.580 lei.
Állami pótdadó: 5.278.470 lei.
Utadó: 14.483.449 lei.
Összesen: 136 millió 900 ezer lei.

A 41 és negyed millió lei földadó — magánszámitás szerint — kb. 700 millió lei évi jövedelemen alapszik. A 31 és fél millió lei házadó, az adókulcs szerint minimálisan 300 millió lei évi hozamnak felel meg. A 36 millió lei nagykereskedői, nagyipari, gyári részvénytársasági adót, — ha csak 10 százalék átlagos adókulcsot számítunk is — 360 millió adóalapra vetették ki, míg a szabadfoglalkozásuk és kézműiparosok 10 és fél millió lei adója kb. 100 millió lei jövedelemnek felel meg.

Igy tehát kerekén másfél milliárd lei jövedelmet állapítottak meg a folyó évre

Arad-on és a vármegyében, de — ismétlünk — ebben nem szerepel az alkalmazottaké, mert őket csak a fixfizetésűek adói terhelik.

Az egyenesadó után tudvalevőleg 9 százalék adiciós adót is inkasszál az állam. A törvény értelmében ebből legtöbb jut a vár-

Utolsó terminus!

Az Arad-ra érkezett legelsőbb határozat szerint csak szeptember 20-ig lehet felragasztani a repülőbélyegeket a reklámokra és hirdelményekre — Teljesen új rendelkezéseket is tartalmaz a döntés

Arad. Tegnapelőtt közöltük, hogy a hivatalosan közzétett kimutatás szerint a múlt hónapban mintegy 20 millió lej büntetési összeg folyt be a nemzeti repülőalap javára, a különböző bírságolási összegekből, amelyet a legelsőbb fórum a repülés fejlesztésére fordít. Az ez év folyamán bevezetett új repülőbélyegek használatának ellenőrzése céljából országszerte bizottságok keresik fel azokat, akik vállalatukban, üzletükben, irodáikban jelentékeny összegű repülőbélyegeket kötelesek használni.

A speciális miniszteri felhatalmazással bíró bucaresti-i ellenőrök az utóbbi hetekben Arad-on is felkeresték az adózatok és tegnap fejezték be munkájukat. Az adókirovetési pénzügyigazgatóságon szerzett értesülésünk szerint az említett bucaresti-i főosztályosok Arad-on és a vármegyében is több kiltágási jegyzőkönyvet vettek fel, amelyek alapján a kincstár legközelebb behajtja a büntetési összegeket.

Mint ismeretes, ez év április 1-én egészen új repülőbélyegek kerültek forgalomba, azonban a vidékre, így Aradra is, csak hetek múlva érkeztek meg ezek az új bélyegek és ezért nálunk, mint más városokban, a régi típusú és címetű bélyegeket használták. Emiatt egyes városokban, többek között Timisoara-n is, büntetési jegyzőkönyveket vettek fel az ellenőrök. Az egyik timisoara-i konzervgyárat több ezer leire büntették meg a régi bélyegek használata folytán, de a gyár ez ellen a törvényszékhez fellebbezett és a bíróság előtt most bebizonyította, hogy Timisoara-ra is csak április végén küldték le néhány százezer lei értékű új repülőbélyeget, így tehát az érdekeltek kénytelenségből használták a régiéket. A törvényszék ez alapon megsemmisítette a kihágási jegyzőkönyvet és a vállalatot felmentette a büntetés alól.

Ez ügyvel kapcsolatban közöljük, hogy az arad-i adókirovetési pénzügyigazgatósághoz ma érkezett le a bucaresti-i központi illeték- és bélyegügyi bizottság 6. számú, nagyfontosságú döntése, amely szerint legkésőbb szeptember 1-ig le kell róni a repülőbélyegeket mind-

FIGYELEM! UJDON AG.
„Primeros Brillian” minőségű 5 évi 1:1 r és
ságot biztosít! Ujserű, bársnyosan pura linom-
ság! Aki csak egyszer a valódi „Primeros”-t
használja, mindíg is csak ezt veszi!

megyéknek, a városnak és a községeknek, a többi pedig a mezőgazdasági, valamint a kereskedelmi és ipari szaktestületek. Mindezekhez hozzászámítandók még az előző esztendőkről visszamaradt adóhátralékok — a rámsítók — amelyek a rendes évi adón felül még minimálisan 20—25 százalék pótbévetelt jelentenek úgy az államnak, mint a fentemített közhivataloknak.

azokra a hirdelményekre és reklámokra, amelyeket ez év június 6-ig bezárólag függesztettek ki. A határozat pontos iordításban a következőképpen szól:

A kereskedelmi és Iparkamarák szövetsége és a mozgósínházak szindikátusa kérvénnyel fordultak a pénzügyminiszteriumhoz a repülőbélyegek használatának részben való visszavonása érdekében. A pénzügyminiszterium a folyamodványokat a központi bélyegbizottsághoz tette át, amely az aviatikai alap létesítéséről szóló törvény 20. szakasza alapján a következőket rendeli el:

1. Azon hirdetésekre és reklámokra, amelyeket az üzletekre függesztenek ki, a repülőbélyegek taksával, vagy borderók útján rovandók le; ezekre ragasztják fel a megfelelő bélyegeket, ahogy a központi bélyegbizottság 5. számú határozatának 4. pontja előírja.

2. Azon hirdelményekre és reklámokra, melyeket az állomásokon, villamosokon, autobuszokon és hasonló helyeken függesztenek ki, a hirdetési vállalatok kötelesek a repülőbélyegeket felragasztani.

3. A repülőalap igazgatósága általános-összeget engedélyezhet azoknál, akik nem tartoznak ezen határozat első és második szakaszai alá. Ezek kizárólag a magánszemélyek.

4. Mivel a csomagolópapirokat és az áruk csomagján levő feliratokat nem tekintik reklámnak és hirdelménynek, nem kell repülőbélyeget ragasztani.

5. Kifüggesztett mozireklám, reklámfilm és vetített reklám után annak terjedelme szerint, a reklámfilmért pedig mindig külön borderókkal rójják le a repülőbélyeget. Azokra a fényképekre és reklámokra, amelyeket a mozikban függesztenek ki és amelyek a film egyes érdekesebb jeleneteit örökítik meg, nem kell repülőbélyeget fizetni.

A 6. pont tartalmazza azt, hogy legkésőbb szeptember 1-ig le kell róni a repülőbélyeget a hirdelmények és reklámok után. Aki ez ellen vét, négyszeres bírságot fog fizetni.

= KOLLEKTIV BIZTOSÍTASAT KÉSZÍTŐ ELŐ A CLUJI KERESKEDŐTANÁCS. Cluj-ról jelentik: A Sfatul Negustoresc választmányi ülésén Comsa Ionel szenátor elnöktete alatt a vezetők beszámoltak a tagok kollektív biztosítási ügyének előkészítéséről, amely az ajánlatok kiegészítésének beérkezése után a legközelebbi választmányi ülésen kerül határozathozatára.

= MEGKEZDÖDÖTT A SZÖLLESZETI ZÓNÁK BEOSZTÁSA. Mint ismeretes, a szőlészet támogatásáról szóló új törvény alapján az egész országot szőlészeti zónákra fogják beosztani azok a bizottságok, melyeket erre a célra a földművelésügyi miniszterium kijelöl. Mint Bucuresti-ből jelentik, a zóna kijelölő bizottságok már megkezdtek működésüket és a kitűnő szőlőjéről ismeretes regáti Odobesti-n ki is jelölték a zónát. Ez a kijelölés a szőlő minősége, a talaj jósága és a szőlők fekvése szerint minden vidéken másképpen történik. A zónabeosztás azt a célt szolgálja, hogy a romániai prima szőlőtermő vidékek hirneve el ne homályosuljon.

Olaszország velünk is újból felveszi a kereskedelmi összeköttetést

De ezután csak rövidlejárati egyezményeket köt

Bucuresti-ből jelentik: Olaszország legközelebb újból felveszi a kereskedelmi összeköttetést Romániával, valamint a többi szankciós államokkal. A nagyobb nyugateurópai szankciós országokkal már hetekkel ezelőtt felvette a gazdasági kapcsolatokat és élénk export-import forgalmat bonyolít le.

Ugo Sola, Olaszország bucaresti-i követe ez ügyben legutóbb újból megbeszéléseket folytatott Costinescu dr. kereskedelmi és ipariügyi miniszterrel és közölte, hogy Olaszország ez évben csak ideiglenes kereskedelmi fizetési egyezményeket köt a különböző államokkal. Az új egyezmények időtartama legfeljebb hat hónap lesz, nem úgy, mint ezelőtt, amikor tudvalevőleg egy-két évre kötötték

meg a kereskedelmi szerződéseket.

Costinescu dr. miniszter rámutatott arra, hogy Romániának 70 millió lira az aktív egyenlege Itáliával szemben, ami kb. 600 millió leinek felel meg, tehát ennyi a követelésünk a román-olasz régi kereskedelmi és fizetési szerződés alapján.

Errevaló tekintettel különleges előnyöket kértünk és minden remény megvan ahhoz, hogy ezeket az engedményeket meg is kapjuk Olaszországtól.

A tárgyalásokat most már a legrövidebb idő alatt befejezik és akkor újból intenzíven folynak a szállítások a román-olasz viszonylatban.

Becserélendők az iparigazolványok!

Az új ipartörvény végrehajtási utasítása még mindig késik és valószínűleg az oka annak, hogy a Munkakamara iparos szekciója eddig még nem lépett akcióba és az iparosság körében is teljes tájékozatlansággal állunk a törvény rendelkezéseivel szemben.

Egy bizonyos, a törvény ez év május elsején életbe lépett, ennek alapján szüntették meg az ipartestületek működését, vették át hivatalait, vagyionát és hatáskörét. A törvény rendelkezései végrehajtandók — legalább az iparosság részéről, hogy jogveszteség ne érje saját hibájából.

Miként fogják elintézni a rendelkezéseket és mikor?, az a végrehajtási utasítás megjelenésétől függ, az iparosság bizonyos tekintetben azonban nem várhatja be ennek megjelenését. Ezek közé tartozik az iparigazolványok átcserelése. A törvény rendelkezései szerint, a meglévő iparigazolványok a törvény megjelenésétől számított négy hónapon belül átcserelelendők — illetve annak átcserelelése kérelmezendő.

Ez a határidő augusztus végével jár le és mindmáig sehonnán sem jelent meg figyelmeztető. Lehet, hogy meghosszabbítják a kérvényezési határidőt, a magam részéről mégis úgy tartom, hogy mint a volt Ipartestület utolsó ügyvezetője, kötelességem iparostársaim figyelmét a törvény eme rendelkezésére felhívni és figyelmeztetni, hogy ne mulassza el senki sem iparengedélyének becserélése kérelmezését.

Moskovitz.

— Nemzetközi kereskedelmi tárgyalások București-ben. București-ből jelentik: A kereskedelmiügyi minisztérium megbízottai tegnap folytatták a tárgyalásokat a holland kereskedelmi megbízottakkal. Ugyanekkor a Németországgal megkötendő fizetési egyezményről is tárgyaltak. Mint ismeretes, Németország nem hajlandó a petroleumexport ügyében kompenzációs megállapodást kötni és ezért a megbízottaknak újabb ajánlatot kell tenni. Ugyancsak tegnap érkezett meg a fővárosba az a japán delegáció, amely petroleum, fa és gabona iránt érdeklődik.

— Újból megállapították a buza exportjutalom összegét és új fizetés módszerét. Mint București-ből jelentik, a Banca Nationala körlevelet intézett az exportszindikátusokhoz, amelyekkel közölte, hogy ezután vagononként 6—9 ezer lei között állapította meg a buzaprémiúmot. A megállapítás országok szerint változik. Például Görögországba 10 tonnás vagon prima buza exportprémiuma 9000 lei. A többi országokra a központi buzaértékesítő hivatal esetről-esetre állapítja meg a prémium összegét. Az exporttörök ebből a szempontból két csoportra osztotta a Jegybank. Az egyik kategóriába tartoznak azok a buzaexporttörök, akik nem rendelkeznek bankgaranciával, a másikba pedig azok, akik megszerzték a bankgaranciát. Ez utóbbiak könnyebben hozzájuthatnak az exportjutalomhoz, mert a Jegybank biztosítja van, hogyha az exportot nem is bonyolítja le a cég, ez esetben is könnyebben visszakaphatja az előre kifizetett prémiumot.

Özv. szemerei bara Bóra Elemérné, szül. Rozmanith Vilma mint feleség, gyermekei özv. Török Zoltánné és Riedl Ödöné, unokái Török Zoltán és Török Lili, veje Riedl Ödön, fájdalmas szívvel, de a jó Isten akaratában való megnyugvással jelentik, hogy

szemerei bara

BÓRA ELEMÉR

nyug. C. F. R. (Acsev) főművezető

1936. augusztus 17-én, 74 éves korában rövid szenvedés után csendesen elhunyt.

Megboldogult halottunkat augusztus 19-én, délután 7 órakor az arad-i felsőtemető halottas házából helyeztük örök nyugalomra a feltámadás reményében.

Az engesztelő szentmise áldozatot augusztus 21-én délelőtt 10 órakor mutatuk be az Urnak a minoriták aradi templomában. 3777

Adj, Uram, örök nyugodalmat neki És az örök világosság fényeskedjék neki!

Ezekben a tartályokban
ÖSSZEHASONLITHATATLAN
OLAJAT talál

amelynek a megteremtéséhez hozzájárult egy példás vállalat óriási anyagi ereje és a specialisták egész sorának folyamatos munkája.

LUBOIL

társaság gyártmánya

Az arad-i kisebbségi ujságírók Garden Party-ja

Nagy érdeklődés a kis olimpiász iránt

Alig néhány napja terjedt el a híre, hogy az arad-i kisebbségi ujságírók Garden Party-t rendeznek és a közönség körében máris érthetően felfokozott érdeklődés nyilvánul meg a Garden Party és annak attrakciói iránt.

A nagy városokban egy-egy Garden Party társadalmi eseményt jelent és a kisebbségi ujságírók augusztus 30-ikán megtartandó Garden Party-jukat szintén társadalmi eseménnyé akarják emelni. Olyan szórakozási lehetőségekről kívánnak gondoskodni, amelyek a legkényesebb igényeket is kielégítik és valóban felejthetetlen élménnyé avatják a Tündéerkertben megrendezendő Garden Party-t.

A szórakozások egész seregéből kiemeljük az „Arad-i Kis Olimpiá”-t, amely egy pillanatra Arad

ra varázsolja az olimpia lázas eseményeit. Arad legkiválóbb sportemberei vonulnak fel ezen a Kis Olimpián, amelynek mintaszerű lebonyolításáról külön rendezőség gondoskodik. Az érdeklődés homlokterében áll majd természetesen a szépség olimpiász, a táncolimpiász, a cukrászolimpiász pedig a háziasszonyok érdeklődését kelti majd fel.

Ugyancsak kellemes meglepetést jelentenek majd azok az ajándékok, amelyek a Garden Party közönsége körében kerülnek kiosztásra és amelyeket az érdeklődők rövidesen arad-i főtéri üzletek kirakataiban tekinthetnek meg.

Mindent egybevéve: a gondos rendezés, a változatos ötletek egész sora már eleve biztosítja az arad-i kisebbségi ujságírók Garden Party-jának sikerét és indokolttá teszi a közönség körében meg nyilvánuló érdeklődést.

Öszl Lakberendezési
és Rádió-kiállítás,
Budapest.

Külföldiek részére augusztus 28-16! — szept.
20. között féláru jegy- és vízumkedvezmény.

szeptember 3-16! kezdve
átulazási viszonylatokban is!

Részletes felvilágosítások az
„Europa” és a „Wagon-Lits//Cook” irodáiban

Legújabb jelentéseink:

Elhalasztják a népszövetségi közgyűlést

— Ellentétek a locarnoi hatalmak értekezlete körül —

Párisból jelentik: A „Petit Journal” Genfből érkezett híradás nyomán közli, hogy genfi népszövetségi körökben egyre több szó esik arról, hogy a szeptember 21-re tervezett népszövetségi közgyűlést halasszák el. Eszerint a közgyűlést csak októberben vagy novemberben tartanák meg. A közgyűlés napirendjén elsősorban az alapokmány módosításának kérdése szerepel. Eddig — Franciaországot kivéve — egyetlen kormány sem terjesztette elő javaslatát.

Ezenkívül azonban más okok is az elhalasztás mellett szólnak. Egyes hírek szerint Franciaország azt óhajtja, hogy a locarnoi hatalmak értekezletét még a népszövetségi közgyűlés előtt tartsák meg. Ezt a tervet a semleges hatalmak és a délamerikai államok a leghatározottabban ellenzik. Szerintük megengedhetetlen volna az, hogy a nagyhatalmak előzőleg megegyezzenek az alapokmány módosításának kérdésében és a kis államok szerepe csak arra szorítkozzék, hogy ezt a megállapodást elfogadják.

Spanyol hajók bombáztak egy német gőzöst

Berlinből jelentik: A Kamerun nevű német gőzös ma utban volt Genuába. A gőzös ki akart kötni Cadixban, hogy az ott tartózkodó német alattvalókat fedélzetére vegye. Mintegy nyolc mérföldnyire a parttól azonban egy spanyol tengeralattjáró és két hadihajó bombázni kezdte a német gőzöst. Amikor ez megállott, spanyol tengerészek szálltak fel a Kamerunra, amelyet átkutattak, majd tovább bocsájtották, azonban azzal a feltétellel, hogy megváltoztatja utirányát.

A Kamerun német gőzösről történt kutatást Berlinben súlyos lépésnek tartják. A berlini hivatalos körök véleménye szerint ez az esemény a spanyol vizeken kívül történt és így a nemzetközi tengeri jog megsértésének esete forog fenn. A történetekről jelentést tettek a Berchtesgadenben tartózkodó Hitler kancellárnak. A legkevesebb, amit Berlin elvár, hogy az incidensért jóvátétellel szolgáljanak.

„Anglia nem hajlandó beavatkozni a spanyol ügyekbe”

Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare, az angol tengernagy hivatal első lordja, Gunton Parcban ma beszédet mondott. Samuel Hoare heves támadást intézett a munkáspárt ellen. Az angol nép — mondotta a lord, — békeszerető, a szocialisták azonban kivételt képeznek. A baloldal militarista szelleműnek vallja magát, azonban tankok, repülőgépek és egyéb fegyverek nélkül akar háborút viselni. Sokan most Spanyolország ellen akarnak vonulni. Anglia azonban nem hajlandó beavatkozni a spanyol ügyekbe. Egyesek elfelejtik, hogy bármelyik párt mellé állunk, ez a beavatkozás könnyen háborúhoz vezethetne.

Olaszország álláspontja

Rómából jelentik: A sajtó- és propagandaügyi minisztérium megcáfolta az egyik angol tudósító-irodának azt a közlését, mint ha Olaszország beavatkozna a spanyol polgárháborúba, abban az esetben, ha tovább folytatódik a francia löszerszállítás.

A Giornale d'Italia ma vezető helyen foglalkozik a semlegeségi javaslat ügyében adott német válasszal. A lap mindenekelőtt megállapítja, hogy a válasz hangja és tartalma a jelenlegi helyzetnek megfelelő volt. A francia kormány annak a semlegeségi javaslatnak a megteremtésén fáradozik, amelyet ő maga sért meg minden nap. A spanyol vörös milícia túl nagy biztonságban érzi magát, ami nem is csodálható, hiszen a francia kommunisták minduntalan barátságukról és szolidaritásukról biztosítják őket. Hitler kancellár a válaszadásakor valószínűleg arra gondolt, hogy túl nagy az ellentét a semlegeségről szóló francia felhívás és a mindennapi beavatkozás között.

Róma. Ciano külügyminiszter ma délután fogadta a római francia nagykövetet, akivel egy óra hosszat tanácskozott, a francia részről előterjesztett semlegeségi ügyében. Illetékesek hangsúlyozták, hogy olasz részről jóakarát nyilvánul meg és az olasz kormány a tárgyalások során a semlegeségi elvének legszorgalmasabb értelmezője volt és azt indítványozta, hogy a semlegeséget a magánosokra is terjesszék ki. A német válaszban kifejezésre juttatott álláspont fedi Olaszország ebbeli nézeteit.

Rómában azt várták, hogy a semlegeségi javaslat ügyében lefolytatott tárgyalások még ma este befejezést nyernek. Ezzel ellentétben azonban Ciano külügyminiszter nem végezte eredményel a tárgyalást és

Benes köztársasági elnök feltűnéstkeltő beszéde

Csehszlovákia és Németország viszonyáról

Prágából jelentik: Benes köztársasági elnök szerdán meglátogatta a reichenbergi nemzetközi árumintavásárt. Délután tovább utazott Gablonba, majd a cseh—német határ mentén fekvő Eisenbrod községben a határszéli lakosság népgyűlésén nagy beszédet mondott.

— Csehország békés politikáját a Népszövetségre alapozza, az együttes biztonság elvére építi és ebben a törekvésében megértően támaszkodik a nagyhatalmakra és a kisantant-szövetségre. A Szovjetunióval való együttműködésünk kizárólag a békét szolgálja. Egyéb céljaink nincsenek. Legfontosabb számunkra Németországhoz való viszonyunk kérdése. Tökéletesen megértem, ha a csehországi németek ennek a viszonynak barátságos voltát óhajtják. Ez egyben a csehországi csehek többségének az óhaja is. Azok a nehézségek, amelyek e téren felmerültek, az általános európai helyzetből fakadtak, amelytől természetesen Csehország sem függetleníthette magát. Csehország mindenkor és csakis az európai politikát követheti, mert egyébként elkülöníti magát. Ezért életkérdés a részünkre, hogy Németországgal megegyezésre jussunk. Berlin és Páris megegyezése megoldaná a Berlin és Prága közötti problémát. Ennek fontosságát hirdetem mindenkor. A Németországgal való együttműködés szükséges és önként adódó dolog. Csehszlovákia vezető politikusai nem viseltettek előítélettel Németországgal szemben. A helyzetet mindkét részről tárgyilagos jóaka-

római francia körökben kissé pesszimiztikusan nélik meg a helyzetet.

Hír szerint Olaszország meglehetősen súlyos feltételeket állított fel a teljes semlegeség megvalósítása esetén. Ezideig még nem sikerült az ellentéteket áthidalni.

Német válasz a francia semlegeségi javaslatra

Párisból jelentik: A francia semlegeségi javaslatra adott német választ Párisban hűvösen fogadták. A sajtó csaknem egyöntetűen megállapítja, hogy ez a jegyzék nem vetett véget a francia benemavatkozási politika ellen irányuló berlini sajtókampánynak. A német kormány közleménye arra vall, hogy Berlin nem annyira az elvi hozzájárulásra helyezi a fősúlyt, mint inkább a fenntartásokra, amelyeket hozzája fűzött. Általános vélemény az, hogy Németország elsősorban Angliának akar kedvében járni, amikor elvben elfogadja a javaslatot. A Temps bizonyos megkönnyebbüléssel állapítja meg ma este, hogy Németország nem állt elő olyan feltételekkel, amelyek a semlegeség megegyezését lehetetlenné tették volna.

Musz'ria semleges

Bécsből jelentik: Schmedt Guido államtitkár közölte Montbas bécsi francia ügyvivővel, hogy az osztrák kormány hozzájárult a semlegeségi nyilatkozathoz. Az osztrák kormány egyébként semmiféle fenntartással nem él.

Spanyol halászhajók a francia kikötőkben

Bayonneból jelentik: Több spanyol halász kénytelen volt Saint Jean de Luz kikötőbe menekülni, hogy elkerülje a felkelők három cirkálójának tüzét. A halászhajók ma megkísérelték a rendes kikötőkbe való visszatérést, de ismét kénytelenek voltak a francia kikötőbe menekülni.

rattal kell megitélni. Felkészültségünk tudatában minden okunk megvan, hogy megőrizzük jogainkat. Mig egyrészt el vagyunk szánva, hogy megvédjük határainkat, elismerésé vagyunk szomszédaink és Németország képességei iránt is. Megbecsüljük a szomszédos nagy német nemzetet és reméljük, hogy ez a megbecsülés a tulsó részről is megnyilatkozik.

Robbanás Garmisch-Partenkirchenben

Két halálos áldozat

Garmisch-Partenkirchenből jelentik: A téli olimpiai játékok céljára épített stadion műterjesztőjében ma felrobbant egy ammoniák-kazán. A szerencsétlenségnek két halálos áldozata van.

Ujabb sztrájkok Franciaországban

A szajnai hajósok csatlakoztak a sztrájkhoz

Párisból jelentik: A nanterrei műhelyek munkásai ma beszüntették a munkát. A szajnai hajósok csatlakoztak a sztrájkhoz és hogy a közlekedést megakadályozzák, a hajókat eltorlaszolták. A sztrájkolók és munkaadók között megindultak a tárgyalások.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.